

»»RANNVÁ««



»Eg hugdi at filminum aftur 35 ár eftir, at hann var gjørdur, og eg skilti ikki, at eg hevði torað at gjørt hann«

»Allir leikararnir máttu hyggja at filminum og sum frægast royna at synkronisera taluna, meðan vit tóku upp við einum bandupptakara«

Miguel Hidalgo

Sjálvandi var eg sera takksamur fyri at kunna fáa eina so góða sjónleikarinnu, sum Elin Mouritsen, sum gav okkum ein so fantastiska góðan Rannvá-leiklut.

Fraser Eysturoy og Róland Samuelsen, sum báðir tíverri eru farnir nú, vóru eisini gávuríkir sjónleikarar, sum lógdust afturat liðnum. Hinvegin hevði Finnur Johansen ongar sjónleikaligar royndir, men í teirri løtu, tá eg sá hann, visti eg, at hann hevði hóskað seg framúr væl til leiklutin, sum pápi Rannvá.

Tá tað kom til stóð at filma, uttan- dura locations og so víðari, ja, so fann eg tey onkuntíð sjálvur, og onkuntíð var tað við ráðum og hjálp frá teimum fólkunum, sum hjálptu mær við filmingini.

Hvussu við høvundanum, Dagmar Joensen Næs, hvat segði hon til, at tú skuldi gera bókina til film?

– Elin Mouritsen og eg sjálvur fóru at vitja Dagmar á einum heimi, har hon búði. Hon var sera fitt og fyrri- komandi, og hon var væl nøgd við filmsætlanina – og tað gleddi hana, at Elin skuldi verða »hennara« Rannvá.

Nógvar mánaðir seinni, so skjótt, sum filmurin var liðugur, fóru Joana og eg aftur á ellisheimið, har vit vístu Dagmar Joensen Næs og hinum búfólkinum filmin. Tað vóru nógvar tár har tað kvøldið, og kossar, klemm og takksom orð.

Hvussu minnst tú tilgongdina við at gera filmin. Hvør var størsta avbjóðingin?

– Eg má viðurkenna og takka fyri allan tann stuðul, vit finga. Fyrst av øllum Hjørleif Kúrberg, sum hevði tol til at umseta mítt enska leikrit til føroyskt, umframt at spæla ein av týðandi leiklutunum í filminum.

Tað tók langa tíð at gera filmin lidnan, so vit fóru ígjøgnum næstan allar kenslurnar – alt frá stuttleika til ørkymlan.

Størsta avbjóðingin? Taka vit alt projektið, sum tað er, so haldi eg ikki, at eg tá var greiður yvir, hvussu ørt tað var, tá samanum kom.

Eg hugdi at filminum aftur 35 ár eftir, at hann var gjørdur, og eg skilti ikki, at eg hevði torað at gjørt hann.

Ein og hvør núverandi smartelefon hevur eitt kamera við einum upploysingi, sum er túsund ferðir betri enn tað super 8 tólið, eg nýtti. Eg nýtti nærum hundrað rullur av filmi, sum vóru 15 metrar hvør, til at filma alt, og rullurnar máttu sendast til Keyp-

mannahavnar at framkallast. Ikki fyrr enn vit finga tær aftur nakrar vikur seinni, kundu vit síggja, um upptøkurnar vóru brúkiligar: fokus, ljós, um myndin ristist ella ikki og so víðari.

Síðani skuldi alt redigerings- arbeiðið gerast, og vit skuldu seta eina upptøku fyri og aðra eftir saman. Og filmurin mátti klippast og klistrast aftur. Filmurin hoppaði, hvørjaferð eitt av spleisunum fór gjøgnum projektørin, so tí máttu eg kopiera allan filmin, tá hann var redigeraður, fyri at sleppa undan spleisunum – og eg mátti hava eitt magnetiskt band fyri at fáa ljóðið við. Tí, nei, vit kundu tá ikki upptaka ljóðið samstundis, sum man nú kann við eini smarttelefon ella einum upptøkutóli í dag. Hetta kopi'ið av øllum filminum í síni longd var gjørt í Kalifornia, og so máttu vit taka alt ljóðið upp aftaná: allir leikararnir máttu hyggja at filminum og sum frægast royna at synkronisera taluna, meðan vit tóku upp við einum bandupptakara. Soleiðis tóku vit alla taluna, ljóðeffektir og tónleik upp. Endaliga úrslitið var langt frá perfekt, og hesum mugu tit halda mær til góðar.

Hvørjar vóru reaktiónirnar, tá filmurin var sýndur?

– Filmurin var sýndur ofta í Tórshavn og aðrastaðni við. Eg varnaðist, at fleiri fólk komu at hyggja at filminum tvær ferðir, og eisini fólk sum sjáldan hugdu at filmi komu at hyggja at »Rannvá« – eisini hóast tað merkti, at tey máttu ferðast frá eini oyggj til aðra.

Fyri meg var hvør einasta sýning ein fantastisk uppliving, tí - hóast vit høvdu havt tøkniligar trupulleikar og avbjóðingar – sá eg, hvussu áskoðararnir blivu burtur í filminum, og hvussu teir blivu rørdir av tí sterka drama'num, sum gekk fyri seg beint fyri eygum teirra.

Tú hevur í seinastuni arbeitt við at bota um góðskuna av filminum. Kanst tú í stuttum greiða frá hesum arbeiðnum?

– Filmarnir vórðu talgildir, og hetta gjørdi tað møguligt at bota góðskuna á bæði myndum og ljóði. Ljóðið var remastrað á hægsta stigi, og synkroniseringin millum varra- rørsur og ljóð er nú heilt neyv. Eg haldi veruliga, at filmarnir eru í nógvi betri standi nú, enn teir nakrantíð áður hava verið.

framhald...